WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO DLA KLASY VIII

Opracowane na podstawie Rozporządzenia Ministra Edukacji z 2024 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego oraz programu nauczania i serii „NOWE Słowa na start! 8” (Wydawnictwo Nowa Era)

I. OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY KLASYFIKACYJNE ŚRÓDROCZNE I ROCZNE

Dopuszczająca (2)	Uczeń opanował podstawowe wiadomości i umiejętności określone w podstawie programowej w stopniu pozwalającym na wykonywanie prostych zadań przy pomocy nauczyciela. Rozpoznaje kluczowe pojęcia, czyta teksty ze zrozumieniem na poziomie dosłownym, tworzy proste wypowiedzi pisemne i ustne.
Dostateczna (3)	Uczeń opanował najważniejsze wiadomości i umiejętności w stopniu umożliwiającym samodzielne rozwiązywanie zadań o średnim poziomie trudności. Prawidłowo interpretuje teksty, redaguje wypowiedzi zgodne z wyznacznikami gatunkowymi, stosuje poprawne formy gramatyczne i ortograficzne.
Dobra (4)	Uczeń sprawnie i samodzielnie posługuje się zdobytą wiedzą, rozwiązuje zadania typowe i problemowe. Przegląda i krytycznie analizuje teksty literackie i naukowe, sprawnie argumentuje, tworzy dojrzałe, spójne wypracowania i posługuje się bogatym słownictwem.
Bardzo dobra (5)	Uczeń wyczerpująco opanował materiał programowy, samodzielnie i wnikliwie interpretuje teksty kultury, dostrzega uniwersalne konteksty filozoficzne, historyczne i społeczne. Tworzy bezbłędne pod względem językowym i kompozycyjnym wypowiedzi pisemne oraz ustne.
Celująca (6)	Uczeń wykazuje się szczególną dojrzałością sądów, oryginalnością myślenia i wysokim poziomem erudycji. Tworzy autorskie próby literackie i krytycznoliterackie, rozwija pasje humanistyczne.

II. SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA EDUKACYJNE WEDŁUG DZIAŁÓW SPRAWNOŚCIOWYCH 1. CZYTANIE I SAMOKSZTAŁCENIE

Dopuszczająca (2)	• Czyta głośno i cicho teksty literackie, naukowe i publicystyczne z zachowaniem płynności. • Odnajduje w tekście informacje podane wprost. • Wyodrębnia główną myśl tekstu i określa jego tematykę. • Korzysta ze słowników językowych z pomocą nauczyciela.
Dostateczna (3)	• Wyodrębnia informacje ukryte i wnioskuje na podstawie tekstu. • Odróżnia fakty od opinii i rozpoznaje intencje nadawcy. • Porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie. • Samodzielnie sprawnie korzysta ze słowników tradycyjnych i cyfrowych.
Dobra (4)	• Krytycznie analizuje teksty publicystyczne i popularnonaukowe, rozpoznając mechanizmy perswazji. • Porównuje informacje z różnych źródeł i dokonuje ich syntezy. • Samodzielnie sporządza notatki w formie planu, schematu lub mapy myśli.

Bardzo dobra (5)	• Dokonuje pogłębionej interpretacji tekstów trudnych i złożonych. • Dostrzega subtelne konteksty kulturowe, historyczne i filozoficzne w czytanych tekstach. • Wzorowo i samodzielnie posługuje się cytatami i przypisami w swoich opracowaniach.
Celująca (6)	• Samodzielnie poszukuje wartościowych tekstów naukowych i eseistycznych poszerzających wiedzę. • Prezentuje autorskie i krytyczne podejście do czytanych materiałów źródłowych.

2. TWORZENIE WYPOWIEDZI PISEMNYCH, NAUKA O JĘZYKU, ORTOGRAFIA I INTERPUNKCJA

Dopuszczająca (2)	• Formy wypowiedzi: Redaguje proste wypowiedzi: rozprawkę (z podaną tezą i 2 argumentami), opowiadanie odtwórcze, charakterystykę postaci, proste przemówienie, list oficjalny i CV. • Nauka o języku: Rozpoznaje części mowy, odróżnia zdanie pojedyncze od złożonego, rozpoznaje zapożyczenia i archaizmy. • Ortografia i interpunkcja: Zna podstawowe zasady pisowni (ó/u, rz/ż, ch/h, partykuła 'nie') i stosuje kropkę, pytajnik, wykrzyknik oraz przecinek w prostych zdaniach.
Dostateczna (3)	• Formy wypowiedzi: Redaguje poprawną rozprawkę (teza/hipoteza, argumenty i przykłady), opowiadanie twórcze z dialogiem i opisem, charakterystykę porównawczą, artykuł i esej na poziomie podstawowym. • Nauka o języku: Dzieli słownictwo na neutralne i wartościujące, rozpoznaje neologizmy, eufemizmy, frazeologizmy oraz błędy językowe. • Ortografia i interpunkcja: Przestrzega zasad interpunkcji w zdaniach złożonych podrzędnie i współrzędnie, stosuje wielką literę w nazwach własnych i tytułach.
Dobra (4)	• Formy wypowiedzi: Tworzy dojrzałą rozprawkę z bogatą argumentacją, przemyślane opowiadanie twórcze o wysokim walorze estetycznym, przekonujące przemówienie oraz dojrzały artykuł prasowy. • Nauka o języku: Analizuje procesy słowotwórcze, określa funkcje archaizmów, stylizacji językowej i środków retorycznych w tekście. • Ortografia i interpunkcja: Poprawnie zapisuje trudne wyrazy, stosuje średnik, dwukropek, cudzysłów, nawias i pauzę dialogową.
Bardzo dobra (5)	• Formy wypowiedzi: Pisze bezbłędne, bogate stylistycznie i nienaganne kompozycyjnie prace (rozprawka, esej, artykuł, charakterystyka syntetyczna), wykazując erudycję i dojrzałość myślenia. • Nauka o języku: Bezproblemowo analizuje niuanse składniowe, dostrzega zapożyczenia strukturalne i semantyczne, przestrzega wszelkich norm czystości języka. • Ortografia i interpunkcja: Wzorowo stosuje skomplikowane zasady ortograficzne i interpunkcyjne we wszystkich wypowiedziach.
Celująca (6)	• Formy wypowiedzi: Tworzy autorskie, felietony, eseje oraz utwory poetyckie i prozatorskie wykazujące wybitny warsztat pisarski. • Nauka o języku: Wykazuje głęboką wiedzę językoznawczą z zakresu historii języka polskiego i etymologii. • Ortografia i interpunkcja: Bezbłędnie pisze najtrudniejsze dyktanda.

3. TWORZENIE WYPOWIEDZI USTNYCH I RETORYKA

Dopuszczająca (2)	• Wypowiada się kilkoma zdaniami na zadany temat z zachowaniem komunikatywności. • Rozróżnia argument od przykładu w dyskusji. • Recytuje fragmenty tekstu z pamięci z poprawną intonacją.

Dostateczna (3)	• Tworzy spójne wypowiedzi ustne w formie krótkiego przemówienia, prezentacji lub opowiadania. • Bierze aktywny udział w dyskusji, przedstawiając i uzasadniając swoje zdanie. • Stosuje zasady kultury języka i etykiety w komunikacji.
Dobra (4)	• Wygłasza dobrze ustrukturyzowane przemówienie z funkcjonalnym wykorzystaniem środków retorycznych. • Sprawnie debatuje, używa kontrargumentów i odróżnia perswazję od manipulacji. • Recytuje teksty z pełną ekspresją, dbałością o dykcję i pauzy.
Bardzo dobra (5)	• Swobodnie i przekonująco przemawia publicznie na skomplikowane tematy społeczne i literackie. • Dojrzałe prowadzi dyskusję, wykazując się wysoką kulturą wypowiedzi i precyzją argumentacji. • Bezbłędnie i artystycznie recytuje poezję i prozę.
Celująca (6)	• Tworzy własne dojrzałe wystąpienia publiczne, prezentacje multimedialne i scenariusze prowadzenia wydarzeń.Występuje w debatach.

4. ODBIÓR TEKSTÓW KULTURY I TEKSTÓW LITERACKICH

Dopuszczająca (2)	• Rozpoznaje rodzaje literackie (epika, liryka, dramat) i podstawowe gatunki (powieść, dramat, poemat, nowela). • Wskazuje elementy świata przedstawionego (czas, miejsce, bohaterowie, wątek główne). • Odróżnia fikcję literacką od faktów historycznych. • Wskazuje w tekście podstawowe środki stylistyczne (epitet, porównanie, przenośnia, uosobienie).
Dostateczna (3)	• Wskazuje cechy gatunkowe powieści historycznej, obyczajowej, psychologicznej, komedii i dramatu. • Analizuje postawy bohaterów i ocenia ich motywacje moralne. • Rozpoznaje ironię, symbol i alegorię oraz wyjaśnia ich funkcję w tekście. • Analizuje spektakl teatralny lub film pod kątem gry aktorskiej, scenografii i muzyki.
Dobra (4)	• Analizuje problematykę egzystencjalną, filozoficzną i patriotyczną w utworach literackich. • Odczytuje uniwersalne przesłanie tekstów i odnosi je do współczesności. • Porównuje utwór literacki z jego adaptacją filmową lub teatralną. • Rozpoznaje motywy vanitas, arkadyjski, martyrologiczny i narodowowyzwoleńczy.
Bardzo dobra (5)	• Prowadzi wnikliwą, wieloaspektową interpretację tekstów literackich z wykorzystaniem kontekstów historycznych, biograficznych i filozoficznych. • Dostrzega związki między tekstami różnych epok kulturowych. • Wzorowo analizuje wartości estetyczne i etyczne dzieł sztuki i literatury.
Celująca (6)	• Wykazuje szeroką wiedzę o epokach literackich, prądach filozoficznych i dorobku kultury polskiej i światowej. • Pisze dojrzałe eseje krytycznoliterackie i recenzje spektakli/filmów. • .

III. SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA Z LEKTUR OBOWIĄZKOWYCH NA POSZCZEGÓLNE OCENY

1. Aleksander Kamiński – „Kamienie na szaniec” (Lektura obowiązkowa)

Dopuszczająca (2)	• Wymienia głównych bohaterów (Rudy, Aleks, Zośka) i ich przynależność do Szarych Szeregów. • Wskazuje czas i miejsce akcji (Warszawa, II wojna światowa / okupacja niemiecka). • Opowiada o akcji pod Arsenałem na poziomie podstawowych faktów.
Dostateczna (3)	• Opowiada o działalności Małego Sabotażu (rysunki żółwi, kotwic, zrywanie flag, gazowanie kin) i Dywersji. • Charakteryzuje postawy Rudego, Alka i Zośki, wskazując ich cechy charakteru i wartości. • Opisuje przebieg i znaczenie akcji pod Arsenałem oraz odbicia więźniów.
Dobra (4)	• Analizuje proces dojrzewania i kształtowania charakterów bohaterów w warunkach wojennych. • Wyjaśnia znaczenie tytułu utworu w odniesieniu do wiersza J. Słowackiego 'Testament mój'. • Określa cechy gatunkowe literatury faktu i dokumentu osobistego.
Bardzo dobra (5)	• Interpretuje etyczny wymiar walki młodzieży z okupantem oraz pojęcie 'pięknie żyć i pięknie umierać'. • Wnikliwie analizuje braterstwo, służbę i patriotyzm bohaterów w kontekście historycznym. • Tworzy dojrzałą rozprawkę lub esej poświęcony postawom etycznym bohaterów.
Celująca (6)	• Wykazuje szeroką wiedzę o konspiracji warszawskiej, Powstaniu Warszawskim i twórczości A. Kamińskiego. • Tworzy autorski projekt edukacyjny, prezentację multimedialną lub esej komparatystyczny.

2. Adam Mickiewicz – „Pan Tadeusz” (Księgi: I, II, IV, X, XI, XII) (Lektura obowiązkowa)

Dopuszczająca (2)	• Wymienia głównych bohaterów (Tadeusz, Zosia, Ksiądz Robak / Jacek Soplica, Hrabia, Stolnik, Gerwazy, Podkomorzy). • Podaje miejsce akcji (Soplicowo) i czas wydarzeń (1811-1812 r.). • Zna podstawowy spór o zamek między Soplicami a Hrabim.
Dostateczna (3)	• Opowiada o dziejach Jacka Soplicy (od zbrodni do rehabilitacji jako Ksiądz Robak) na podstawie Księgi X. • Opisuje polowanie (Księga IV), koncert Wojskiego, zaręczyny i poloneza (Księgi XI i XII). • Wskazuje w tekście epitet, porównanie homeryckie, przenośnię i uosobienie.
Dobra (4)	• Analizuje 'Pana Tadeusza' jako epopeję narodową (cechy gatunkowe: trzynastozgłoskowiec, inwokacja, tło historyczne, wiersz splotowy). • Charakteryzuje obyczaje szlacheckie ukazane w utworze (uczty, grzybobranie, polowanie, zajazd, polonez). • Wyjaśnia rolę przyrody i opisów krajobrazu litewskiego.
Bardzo dobra (5)	• Interpretuje przemianę duchową i patriotyczną Jacka Soplicy jako wzorzec bohatera romantycznego. • Analizuje motyw tęsknoty za ojczyzną, nostalgii i mitu 'kraju lat dziecięcych'. • Pisze dojrzałe opowiadanie twórcze lub rozprawkę dotyczącą wartości tradycji w 'Panu Tadeuszu'.
Celująca (6)	• Prowadzi wnikliwą analizę stylistyczno-językową wybitnych fragmentów (Inwokacja, koncert Wojskiego, spowiedź Jacka Soplicy). • Porównuje dzieło Mickiewicza z innymi epopejami i adaptacją filmową A. Wajdy.

3. Stefan Żeromski – „Syzyfowe prace” (fragmenty) (Lektura obowiązkowa)

Dopuszczająca (2)	• Wymienia głównych bohaterów (Marcin Borowicz, Bernard Zygier, Andrzej Radek). • Zna pojęcie rusyfikacji i wskazuje jej przejawy w szkole w Klerykowie. • Zna treść kluczowego fragmentu – recytacji 'Reduty Ordona' przez Bernarda Zygiera.
Dostateczna (3)	• Opisuje metody rusyfikacji stosowane przez nauczycieli rosyjskich (zakaz języka polskiego, kontrola stancji, teatr, manipulacja). • Opowiada o przełomie narodowym Marcina Borowicza pod wpływem recytacji Zygiera. • Charakteryzuje postać Andrzeja Radka i jego determinację w zdobywaniu wiedzy.
Dobra (4)	• Wyjaśnia metaforyczny sens tytułu 'Syzyfowe prace' (bezużyteczność wysiłków rusyfikatorów oparta na oporze polskiej młodzieży). • Analizuje rolę poezji romantycznej (Mickiewicz) w budzeniu świadomości narodowej młodzieży. • Redaguje charakterystykę porównawczą Marcina Borowicza i Andrzeja Radka.
Bardzo dobra (5)	• Interpretuje postawy młodzieży wobec zaborcy w kontekście historycznym XIX w. • Analizuje walory stylistyczne i językowe prozy S. Żeromskiego. • Pisze dojrzałą rozprawkę na temat: 'Co decyduje o tożsamości narodowej człowieka?'.
Celująca (6)	• Porównuje problematykę 'Syzyfowych prac' z innymi utworami o tematyce niepodległościowej i szkolnej. • Prezentuje autorski referat lub projekt naukowy poświęcony procesowi rusyfikacji i oporu w Królestwie Polskim.

4. Henryk Sienkiewicz – „Quo vadis” (fragmenty) (Lektura obowiązkowa)

Dopuszczająca (2)	• Wymienia głównych bohaterów (Marek Winicjusz, Ligia, Petroniusz, Neron, Chilon Chilonides). • Podaje czas i miejsce akcji (Rzym za panowania Nerona, I wiek n.e.). • Zna podstawowe wydarzenia: pożar Rzymu, prześladowania chrześcijan, walkę Ursusa z turem.
Dostateczna (3)	• Charakteryzuje i przeciwstawia dwa światy: pogański Rzym (rozpusta, pycha, okrucieństwo) oraz chrześcijan (miłość, miłosierdzie, wybaczenie). • Opowiada o przemianie duchowej Marka Winicjusza pod wpływem miłości do Ligii i nauki Chrystusa. • Opisuje postać Petroniusza jako arbitra elegancji i jego estetyczny sprzeciw wobec Nerona.
Dobra (4)	• Określa cechy gatunkowe powieści historycznej (fuzja postaci i wydarzeń fikcyjnych z historycznymi, stylizacja archaiczna). • Analizuje motyw przemiany moralnej bohaterów (Winicjusz, Chilon Chilonides). • Wyjaśnia symboliczne znaczenie tytułu 'Quo vadis, Domine?' (Dokąd zmierzasz, Panie?).
Bardzo dobra (5)	• Interpretuje uniwersalne przesłanie utworu dotyczące zwycięstwa prawdy i miłości nad przemocą i tyranią. • Analizuje wybitną stylizację językową i kunszt literacki Henryka Sienkiewicza (Nagroda Nobla 1905 r.). • Redaguje dojrzałą rozprawkę lub esej dotyczący konfrontacji wartości moralnych.
Celująca (6)	• Porównuje 'Quo vadis' z innymi powieściami historycznymi Sienkiewicza oraz ekranizacjami filmowymi. • Tworzy autorski projekt naukowy lub krytycznoliteracki poświęcony motywom antycznym i chrześcijańskim.

5. Henryk Sienkiewicz – „Latarnik” (Lektura obowiązkowa)

Dopuszczająca (2)	• Wymienia głównego bohatera (Skawiński) i miejsce jego pracy (latarnia morska w Aspinwall). • Opowiada o tułaczce Skawińskiego po świecie na poziomie podstawowych faktów. • Zna kluczowy moment: otrzymanie paczki z polskimi książkami ('Pan Tadeusz').
Dostateczna (3)	• Opisuje udział Skawińskiego w powstaniach i walkach o wolność (Powstanie Listopadowe, Wiosna Ludów, wojna secesyjna). • Wyjaśnia, dlaczego Skawiński stracił posadę latarnika (zaczytanie w 'Panu Tadeuszu' i zaniedbanie obowiązków). • Charakteryzuje emocje i uczucia bohatera podczas lektury Mickiewicza.
Dobra (4)	• Określa cechy noweli (zwięzłość, punkt kulminacyjny, motyw przewodni - latarnia/książka). • Analizuje problematykę tęsknoty za ojczyzną, nostalgii i losu polskiego emigranta-tułacza. • Wyjaśnia rolę słowa pisanego i poezji w budzeniu uśpionego patriotyzmu.
Bardzo dobra (5)	• Interpretuje postać Skawińskiego jako symboliczny archetyp polskiego losu porozbiorowego. • Wnikliwie analizuje tragizm postaci rozdartej między pragnieniem spokoju a głodem ojczyzny. • Redaguje dojrzałą rozprawkę na temat roli ojczyzny w życiu człowieka na podstawie 'Latarnika'.
Celująca (6)	• Porównuje postać Skawińskiego z innymi bohaterami literackimi doświadczającymi tułaczki i nostalgii. • Przygotowuje autorską prezentację lub esej na temat emigracji polskiej w XIX wieku.

6. Sławomir Mrożek – „Artysta” (Lektura obowiązkowa)

Dopuszczająca (2)	• Wymienia bohaterów opowiadania (Kogut, Lis, Dyrektor cyrku). • Zna przebieg rozmowy kwalifikacyjnej Koguta starającego się o pracę w cyrku. • Wskazuje, że Kogut chciał grać rolę Lwa.
Dostateczna (3)	• Wyjaśnia, dlaczego Kogut nie otrzymał pracy w cyrku (udawał Lwa, zamiast być sobą - doskonałym Kogutem). • Odróżnia dosłowne znaczenie tekstu od znaczenia alegorycznego/metaforycznego. • Charakteryzuje postawy Koguta (pycha, brak krytycyzmu) i Lisa (przebiegłość, pragmatyzm).
Dobra (4)	• Określa cechy gatunkowe opowiadania alegorycznego i paraboli z elementami groteski i satyry. • Analizuje problematykę fałszywych ambicji, braku samokrytycyzmu i odrzucenia własnej tożsamości. • Wyjaśnia ironiczny sens tytułu 'Artysta'.
Bardzo dobra (5)	• Interpretuje utwór Mrożka jako uniwersalną krytykę postaw ludzkich we współczesnym świecie (celebrytyzm, pozoranctwo). • Analizuje kunszt językowy, zwięzłość i absurdalny humor prozy Sławomira Mrożka. • Pisze dojrzałą rozprawkę lub esej dotyczący akceptacji własnych możliwości.
Celująca (6)	• Porównuje 'Artystę' z innymi dramatami i opowiadaniami S. Mrożka oraz tradycją bajki ezopowej • Tworzy własne krótkie opowiadanie alegoryczne lub satyryczne o wysokim walorze estetycznym.

IV. SYSTEM OCENIANIA FORM PISEMNYCH I DOSTOSOWANIE DLA UCZNIÓW ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI (PPP)

1. Jakościowe kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych (rozprawka, esej, opowiadanie twórcze, charakterystyka, przemówienie)

Realizacja tematu	Wyczerpujące i zgodne z tematem ujęcie problemu; trafny dobór argumentów, przykładów literackich i kontekstów; dojrzałość sądów i wyciąganie logicznych wniosków.
Elementy gatunkowe	Obecność wszystkich wymaganych elementów formy: teza/hipoteza i spójny wywód w rozprawce; wdrożenie trójdzielności, opisów i dialogów w opowiadaniu; apostrofy, pytania retoryczne i perswazja w przemówieniu.
Kompozycja i spójność	Przejrzysta trójdzielna kompozycja (wstęp, rozwinięcie, zakończenie); podział tekstu na logicznie powiązane akapity; płynne przejścia i spójność składniowa.
Język i styl	Bogate, zróżnicowane słownictwo; stosowanie precyzyjnego pojęć literackich; dostosowanie stylu do formy wypowiedzi; brak błędów językowych i stylistycznych.
Ortografia i interpunkcja	Poprawność zapisu ortograficznego; prawidłowe stosowanie zasad interpunkcyjnych (przecinki w zdaniach złożonych, wydzielanie wtrąceń, cudzysłowy, dialogi).

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie spełnia wymagań kryterialnych na ocenę dopuszczającą

2.Sposoby sprawdzania osiągnięć uczniów

Osiągnięcia uczniów sprawdzane są w formach pisemnych i ustnych.

3.Warunki i tryb otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej

Po przedstawieniu przez nauczyciela przewidywanej rocznej oceny klasyfikacyjnej uczeń może nie zgodzić się z propozycją. Może złożyć wniosek o podwyższenie oceny. W ciągu dwóch dni od złożenia wniosku pisze test sprawdzający wiedzę i umiejętności przewidziane w wymaganiach na wnioskowaną ocenę.

4.Dostosowanie wymagań edukacyjnych dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (PPP)

Dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego lub opinię Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej (np. dysleksja, dysgrafia, dysortografia, słabowidzenie, niedosłuch, autyzm/Zespół Aspergera, ADHD) wymagania edukacyjne ulegają zindywidualizowanemu dostosowaniu zgodnie z zaleceniami: • **Dysleksja i dysortografia:** Błędy ortograficzne i interpunkcyjne nie obniżają oceny ogólnej z pracy pisemnej, jeśli treść, kompozycja i język są poprawne. Wydłużony czas na wykonywanie zadań pisemnych oraz możliwość korzystania ze słownika ortograficznego.
• **Dysgrafia:** Zezwolenie na pisanie prac na komputerze lub zamiana prac pisemnych na wypowiedzi ustne w sytuacjach uzasadnionych opinią.

• **Trudności w skupieniu uwagi / Wolne tempo pracy:** Zmniejszenie liczby zadań do wykonania na sprawdzianie przy zachowaniu sprawdzania kluczowych umiejętności z podstawy programowej; dzielenie materiału na mniejsze partie.
• **Słabowidzenie / Niedosłuch:** Przygotowywanie materiałów drukowanych powiększoną czcionką, sadzenie w pierwszej ławce, upewnienie się, że polecenia zostały dobrze zrozumiane.
• **Spektrum autyzmu / Zespół Aspergera:** Precyzyjne, jednoznaczne formułowanie pytań i poleceń, unikanie pytań podchwytliwych, zapewnienie poczucia bezpieczeństwa i przewidywalności przebiegu lekcji.